

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอนาเชือก

หนอนห่อใบข้าว (rice leaf folder)

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดมหาสารคาม ระวังการระบาดของหนอนห่อใบข้าว เกษตรกรที่ปลูกข้าวควรสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อสามารถป้องกันกำจัดได้ทันก่อนที่จะมีการระบาดอย่างรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cnaphalocrocis medinalis* (Guenee)

วงศ์: Pyralidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนม้วนใบข้าว หนอนกินใบข้าว

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกสีน้ำตาลเหลืองมีแถบสีดำพาดที่ปลายปีกตรงกลางปีกมีแถบสีน้ำตาลพาดขวาง ๒ - ๓ แถบ ขณะเกาะใบข้าวปีกจะหุบเป็นรูปสามเหลี่ยม มักเกาะอยู่ในที่ร่มใต้ใบข้าว เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมียเล็กน้อย เพศเมียวางไข่เวลา กลางคืน ระยะไข่ ๔ - ๖ วัน หนอนที่ฟักจากไข่ใหม่ๆ มีสีขาวใส หัวมีสีน้ำตาลอ่อน หนอนโตเต็มที่มีสีเขียวแถบเหลืองหัวสีน้ำตาลเข้ม

พืชอาหาร : ข้าว ข้าวป่า ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย หญ้าช้วนก หญ้าคา หญ้าชันกาด หญ้าไซ หญ้าตีนกา หญ้าตีนนก หญ้าตีนติด หญ้าปล้องหิน

สำนักงานเกษตรอำเภอนาเชือก โทรศัพท์ 043779190

ถนนนาเชือก-พยัคฆภูมิพิสัย ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44170

เว็บไซต์ : <http://nachueak.maharakham.doae.go.th>

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอนาเชือก

- ๒ -

ลักษณะการทำลาย

ผีเสื้อหนอนทอใบข้าวจะเคลื่อนย้ายเข้าแปลงนา ตั้งแต่ข้าวยังเล็กและวางไข่ที่ใบอ่อน โดยเฉพาะใบที่ 1-2 จากยอดเมื่อตัวหนอนฟักออกมาจะแทะผิวใบข้าวส่วนที่เป็นสีเขียวทำให้เห็นเป็นแถบยาวสีขาวมีผลให้การสังเคราะห์แสงลดลงหนอนจะใช้ใยเหนียวที่สกัดจากปาก ดึงขอบใบข้าวทั้งสองด้านเข้าหากันเพื่อห่อหุ้มตัวหนอนไว้ หนอนจะทำลายใบข้าวทุกระยะการเจริญเติบโต ถ้าหนอนมีปริมาณมากจะใช้ใบข้าวหลายๆ ใบมาห่อหุ้มและกัดกินอยู่ภายใน ซึ่งปกติจะพบตัวหนอนเพียงตัวเดียวในใบท่อนั้น ในระยะข้าวออกรวงหนอนจะทำลายใบธง ซึ่งมีผลต่อผลผลิตเพราะทำให้ข้าวมีเมล็ดลีบ น้ำหนักลดลง หนอนทอใบสามารถเพิ่มปริมาณได้ 2 - 3 อายุขัยต่อฤดูปลูก พบระบาดในนาเขตชลประทาน โดยเฉพาะแปลงข้าวที่ใส่ปุ๋ยอัตราสูง หนอนใช้ใบข้าวห่อหุ้มตัวและกัดกินอยู่ภายในบริเวณที่ถูกทำลายจะเป็นทางยาวยาวขนานกับเส้นกลางใบ ทำให้การสังเคราะห์แสงของต้นข้าวลดลง

ลักษณะการทำลายบริเวณกว้าง

กรมส่งเสริมการเกษตรแนะนำวิธีป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. หมั่นสำรวจแปลงข้าวอย่างสม่ำเสมอ
๒. กำจัดพืชอาศัย เช่น หญ้าข้าวหนวด หญ้านกสีชมพู หญ้าปล้อง หญ้าไซ หญ้าชันกาด และข้าวป่า
๓. ไม่ควรใช้สารกำจัดแมลงชนิดเม็ด และสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ หรือสารผสมสารไพรีทรอยด์สังเคราะห์ ในข้าวอายุหลังหว่าน ๔๐ วัน เพราะศัตรูธรรมชาติจะถูกทำลาย ทำให้เกิดการระบาดของหนอนทอใบข้าวรุนแรงได้ในระยะข้าวตั้งท้อง จนถึงระยะออกรวง
๔. เมื่อเริ่มมีการระบาดของหนอนทอใบในแปลงข้าวไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเกิน ๕ กก.ต่อไร่ หรือปุ๋ยยูเรียไม่เกิน ๑๐ กก.ต่อไร่ ควรแบ่งใส่ปุ๋ยในช่วงข้าวกำลังเจริญเติบโตและลดปริมาณปุ๋ยที่ใส่ โดยปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ไม่เกิน ๓๐ กก.ต่อไร่
๕. ใช้วิธีการ เช่น ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยของผีเสื้อหนอนทอใบข้าวหรือตัดใบข้าวทิ้งตามแล้วเผอใบทิ้งเพื่อลดการระบาด
๖. หากพบการทำลาย ของหนอนทอใบข้าวระยะแรกๆ ให้ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่น เฉพาะบริเวณที่พบการทำลายเท่านั้น อย่างต่อเนื่อง ๒ - ๓ ครั้ง ทุก ๕ วัน
๗. หากจำเป็นต้องการใช้สารเคมี การนำสารเคมีชนิดเม็ดหว่านในนาข้าว ไม่สามารถกำจัดหนอนทอใบข้าวได้ ควรใช้สารเคมีฉีดพ่นจะดีกว่า สารเคมีที่แนะนำ เช่น เบนซิลแทป (แบนคอล) ,ฟีโปรนิล (แอสเซนต์) ,คาร์โบซัลแฟน (พอสซี) โดยฉีดพ่น เมื่อพบว่าใบถูกทำลายมากกว่า ๕๐%

สำนักงานเกษตรอำเภอนาเชือก โทรศัพท์ 043779190

ถนนนาเชือก-พัคฆภูมิพิสัย ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44170

เว็บไซต์ : <http://nachueak.maharakham.doae.go.th>